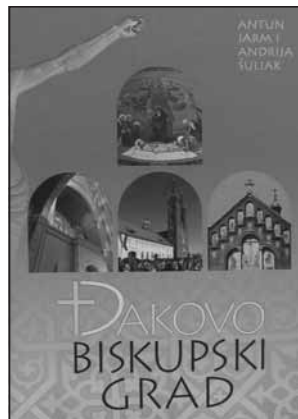

Antun Jarm i Andrija Šuljak

Đakovo biskupski grad

Biskupski ordinarijat Đakovo, Đakovo, 2008.

Autorski dvojac Antun Jarm i Andrija Šuljak predstavlja nam Đakovo kao biskupski grad u novoj reprezentativnoj monografiji, dok im je ranija istoimena knjiga iz 1979. i 1988. godine bila puno skromnijeg izdanja. Doduše, ona je tada imala i paralelan njemački tekst, ali je bila manjeg formata i broja stranica, dok je sadašnja, znatno proširena i obogaćena, sa stotinjak prvotnih stranica narasla na tristotinjak strana A4 formata, tvrdog uveza, sjajnog papira i s mnoštvom izvrsnih umjetničkih fotografija u boji. Usporedno s izdanjem na hrvatskom jeziku tiskana su i izdanja na njemačkom i engleskom. Za razliku od prvog izdanja iz 1979. godine recentno izdanje je raskošnije i gotovo potpuno nova knjiga, u svakom pogledu suvremen odgovor današnjem trenutku.

Uređivanje je preuzeo Antun Jarm te je grafički znatno unaprijeđenoj knjizi dao i jasno obilježje križa i svjetlosti; jer autori su đakovački svećenici, a vremena su se promijenila. Dr. Andrija Šuljak autor je teksta koji nas vodi kroz povijest Đakova, od antike, srednjovjekovlja, turskog doba, preko napredovanja biskupije i grada, sve do velikoga đakovačkog biskupa J. J. Strossmayera i njegovih nasljednika. Naravno, naglasak je dan značajnom biskupu, njegovom životu i djelu, tom vizionaru, meceni i preteči ekumenskoga duha. Rad je majstorski nadopunjen novim stručnim spoznajama, aktualnim znanjem Ive Mažurana, Mirka Markovića i domicilnog revnosnog povjesničara Krešimira Pavića i inima. Dakle, praćen je znanstveni napredak i vješto je utkan u građu, a povijesni mozaik obogaćen je osebnim zapažanjima i vrsnim poznavanjem materije koja je jasno i precizno izložena te dosljedno i skladno slikovno popraćena i dokumentirana.

Raskošno je interpretirano i Jarmovo znanje o đakovačkoj katedrali, njenoj gradnji, ljepoti, motivima, freskama i kipovima, majstorima umjetnicima i njenim lucidnim detaljima razotkrivenim u nastavku monografije. Slike nam vjerno predočavaju bogatstvo tkiva i duha, oplemenjuju svetog Petra - naslovnika

katedrale, ogoljuju zanimljivosti na freskama, produhovljuju nas i ostavljaju zabezeknutima nad novootvorenim činjenicama. U kršćanskoj katedrali postoji arapski natpis ! A umjetničko i znalačko stvaranje katkad se poigrava s nama i šali; naime - slikar Alexander-Maximilian Seitz podmetnuo je svoj i sinov portret u pozadinu jedne slike!

Predstavljene su i središnje biskupijske ustanove: biskupski dvor, ordinarijat, Bogoslovno sjemenište, Katolički bogoslovni fakultet, Središnja biskupijska i fakultetska knjižnica, Spomen-muzej J. J. Strossmayera u Đakovu i Svećenički dom. Da bi se upotpunila slika Đakova kao duhovnog središta biskupije predočena je i djelatnost đakovačkih redovnica te katehetskog i pastoralnog rada u Župama. U novom svjetlu obasjane su i Župne crkve Svih Svetih i Dobrog Pastira te đakovačka groblja. Posljednjom cjelinom pod nazivom Sličice svakidašnjice Antun Jarm dopadljivo i ukusno slaže đakovačke detalje poput kapelica, spomen-ploča ili nezaobilaznih reprezentanata - lipicanaca i hrvatskog ovčara.

Sadržajna, lijepa i znalački predočena monografija o Đakovu kao malom, ali itekako kulturološki, povijesno i duhovno značajnom biskupskom gradu završava popisom osoba i mjesta, bibliografijom i literaturom. Vrijedna knjiga koja nas duhovno nadopunjuje, nenametljivo upoznaje s prošlošću i đakovačkom sadašnjicom, ali ne docira te s puno uistinu dobrih slika, raskošnih prizora i začudnih fakata čitatelja ostavlja "paf !" Iznenađenog, obogaćenog i zadovoljnog.

Svakako pohvala autorima i izdavaču.

Hrvoje Miletić